

STRAŠIDLÁŘ

MEZI NÁMI STAROBYLÝMI STRAŠIDLY

HYNEK KLIMEK

ILUSTRACE
ZDEŇKA ŠTUDLAROVÁ

 GRADA®

Hynek Klimek

STRAŠIDLÁŘ

Mezi námi starobylými strašidly

Ilustrace Zdeňka Študlarová

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE:

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5453. publikaci

Odpovědná redaktorka Magdalena Jimelová
Jazyková úprava Štěpánka Poupětová
Návrh obálky Zdeňka Študlarová
Grafická úprava a sazba Jan Šístek
Počet stran 64
První vydání, Praha 2014
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2014

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

ISBN 978-80-247-5082-8

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-9125-8 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-9126-5 (ve formátu EPUB)

OBSAH

Průvodce se představuje	5
O bejválcích a duchovi času	8
Nejen o polednicích	11
O klekánicích	14
Další ze starých časů	18
Ještě další z hlubin tajemna	22
O morové bábě	26
O kobylkách a zkamenělé žábě	28
O jednorozcích	31
O nadpřirozených hadech	34
O hadím králi a hadí princezně	37
Ještě o dalších tajemných hadech	40
O spravedlivých hadech a štírech	43
O bazilišcích	47
O ptáku Nohovi a dusadlu	51
O vlkodlacích	54
Ještě o dalších vlkodlacích	57
O stvůrách	60
Vypravěč se loučí	64

PRŮVODCE SE PŘEDSTAVUJE

Přeji vám dobrý den, lidičkové. Těší mě, že jsme se pospolu tak pěkně setkali. Jsem stodolník Matouš a budu vám vyprávět. Cože? Že nevíte, co je to stodolník? Jářku, za mých mladých let to vědělo každé malé dítě! Pravda, je to už velice dávno od chvíle, kdy jsem se na světě objevil, a lidská

paměť bývá nezřídka krátká. Jak to tak vypadá, i na nás stodolníky se už zjevně pozapomnělo. Už dříve jsem zjistil, že stejně tak dopadla i jiná starobylá strašidla, mezi která patříme. Takže se to teď pokusím napravit. Doufám, že vás tím zaujmu a budete mi pozorně naslouchat.

My stodolníci patříme mezi veskrze dobrotivá strašidla a rozhodně se mě nemusíte bát. Žádný z nás nikdy nikomu neuškodil, ba právě naopak. Tam, kde nás nechali, abychom se u nich usadili, z toho měli prospěch. Jak vidíte,

vypadám jako docela obyčejný člověk. Slaměný klobouk, který mám na hlavě, hrubá halena s bílou, výšivkami zdobenou košilí, plátěné kalhoty a dřeváky jsou náš кроj. Všichni stodolníci takový nosí.

Vybíráme si statky nebo chalupy, které nám padnou do oka, a hospodář nás tam pak jednou ráno objeví ve stodole. Já sám jsem jich již za řadu staletí svého bytí vystřídal několik. Většinou pobývám na Náchodsku. Někteří z nás si vybírají stáje. Sedíme tam na stoličce nebo na lavici, pokud je tam mají, anebo na otepi slámy, v seně či jen tak na zemi. Hospodáře

slušně pozdravíme, poptáme se, jak se mu a jeho rodině daří a jak se vede jeho hospodářství. Když je rozumný a slušný, dá se s námi do řeči a pěkně si popovídáme.

Ve většině případů bývají hospodáři potěšeni, že jsme k nim zavítali. Bývalo obecně známo, že z nás stodolníků mívali prospěch všude tam, kde jsme se usadili. Umíme totiž nejenom dobře radit, jak a co v hospodářství i v rodině a sousedských vztazích dělat nejlépe, ale vyznáme se i trochu v čarování. Proto můžeme pomoci při nenadálých svízelných situacích, třeba při neúrodě či nepřízni počasí.

Žádáme za to jediné. Aby nás ve stodole či ve stáji nechali v klidu pobývat a hospodář si s námi každodenně přišel navečer popovídat o všem, co se mu v rodině a hospodářství ten den seběhlo. Případně i o novinkách z okolí i ze světa, o kterých se dozvěděl. Když je třeba, dáme dobrou radu či zařídíme, aby se to či ono, co nespěje k dobrému, pohnulo jiným směrem.

Jinak do žádného dění nezasahujeme. Všechny kolem necháváme v klidu pracovat a do práce se jim nepleteme. Neokřikujeme ani děti, když se třeba pošťuchují nebo jsou rozjívěné. Neutěšujeme je, když pláčou. To není naše starost. Čas od času se trochu projdeme, abychom si protáhli tělo a údy. Většinou ovšem jen sedíme a přemítáme.

Vždyť je příjemné jen tak si hovět a přemýšlet o všem možném. Třeba o podílu svatojánských broučků, tedy světlušek, na veřejném osvětlení. Nebo jak rychle by běhali zajíci, kdyby neměli čtyři, ale šest nohou, a o dalších podobně důležitých a zajímavých věcech.

Všude tam, kde nás mají rádi a hospodář nás nezanedbává a nezapomíná přijít si s námi večer popovídat, mají postaráno o blahobyt. Ovšem v usedlostech, ze kterých nás vypudí anebo hospodáře omrzíme a přestane za námi po večerech docházet, mají smůlu. Štěstí se od nich odvrátí a osud jim ukáže svou

